

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5To/117/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6715010020
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 04. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Juraj Babjak
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2018:6715010020.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Juraja Babjaka a zo sudcov JUDr. Jozefa Mikluša a JUDr. Jána Deáka, o odvolaní obžalovaného J. F. proti rozsudku Okresného súdu Zvolen, sp. zn. 1T/4/2015 z 26.05.2017, na verejnom zasadnutí konanom dňa 10. apríla 2018 jednohlasne takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 3 Tr. por. sa z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Zvolen sp. zn. 1T/4/2015 z 26.05.2017 vo výroku o aplikácii § 42 ods. 2 Tr. zák. a vo výroku o povinnosti nahradiť škodu podľa § 287 ods. 1 Tr. por.

Rozhodujúc podľa § 322 ods. 3 Tr. por., podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. sa z r u š u j ú vo výrokoch o treste, ako aj vo všetkých ďalších rozhodnutiach na tieto výroky obsahovo nadväzujúce, rozsudok Okresného súdu Zvolen sp. zn. 3T/26/2014 z 22.09.2014 a rozsudok Okresného súdu Zvolen sp. zn. 2T/142/2013 z 25.10.2013.

Vo zvyšnej časti zostáva napadnutý rozsudok nedotknutý.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresného súdu bol obžalovaný J. F. uznaný vinným z obzvlášť závažného zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, 4 písm. a) Tr. zák., ktorý spáchal tak, že

dňa 12. júna 2013 vo Zvolene ako konateľ spoločnosti TIMB, s.r.o. so sídlom Dúbravy 15, IČO: 46 437 622 podpísal kúpnu zmluvu č. XXXXXXXX/KZ na základe ktorej ako predávajúci predal kupujúcemu - spoločnosti ČSOB Leasing, a.s. so sídlom Panónska cesta 11, Bratislava, IČO: 35 704 713 štiepkovač zn. ESCHLBOCK Biber 84 SD, výr. č. 20111107, rok výroby 2013, k čomu vystavil aj faktúru č. 13/06/2013 zo dňa 13.06.2013 na sumu 282.720,- €, hoci nebol vlastníkom daného stroja a jeho existenciu a nadobudnutie deklaroval predložením nepravdivých dokladov a to kúpnej zmluvy č. XXXXX/XXXX uzavretej medzi predávajúcim SIP SK, s.r.o. so sídlom Červenej armády 75/532, Turčianske Teplice, IČO: 44 070 756 a kupujúcim TIMB, s.r.o., faktúry č. 9035 zo dňa 02.05.2013 na sumu 282.720,- €, dodacieho listu č. 9035 zo dňa 02.05.2013, preberacieho protokolu zo dňa 02.05.2013, na základe ktorým mala spoločnosť TIMB, s.r.o. nadobudnúť daný štiepkovač od spoločnosti SIP SK s.r.o. a dokladu o vklade vo F., a.s. č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 02.05.2013 na sumu 282.720,- €, ktorá mala byť uhradená ním na účet spoločnosti SIP SK, s.r.o. č. XXXXXXXXXXXX/XXXX vedený vo F., a.s. ako kúpna cena za štiepkovač, následne v ten istý deň vo Zvolene uzatvoril so spoločnosťou ČSOB Leasing, a.s. Leasingovú zmluvu č. C./XX/XXXX, na základe ktorej mu bol poskytnutý leasing na daný štiepkovač, pričom sa zaviazal uhradiť prvú zvýšenú splátku vo výške 113.088,- € a mesačné splátky vo výške 3.630,82 € po dobu 60 mesiacov, pričom po vzájomnom započítaní pohľadávok vyplývajúcich z kúpnej zmluvy a leasingovej zmluvy mu bola dňa 17.06.2013 na účet č. XXXXXXXXXXXX/XXXX vedený v N., a.s.

zaslaná suma 169.632,- €, ktorú použil pre vlastnú potrebu a spôsobil takto spoločnosti ČSOB Leasing, a.s. so sídlom Panónska cesta 11, Bratislava, IČO: 35 704 713 škodu vo výške 169.632,- €.

O treste, ochrannom opatrení a náhrade škody rozhodol okresný súd tak, že

podľa § 221 ods. 4 Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 7 Tr. zák., § 36 písm. j), § 37 písm. h) Tr. zák., § 41 ods. 2 Tr. zák., § 42 ods. 1 Tr. zák., § 46 Tr. zák. odsudzuje obžalovaného na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 10 rokov nepodmienečne.

Podľa § 48 ods. 4 Tr. zák., súd obžalovaného pre výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 76 ods. 1 Tr. zák., § 78 ods. 1 Tr. zák., súd obžalovanému ukladá ochranný dohľad na dobu 3 rokov.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák., súd zrušuje výrok o treste uloženom obžalovanému skorším rozsudkom a to rozsudkom Okresného súdu Zvolen, sp. zn. 3T/26/2014 zo dňa 22.09.2014, právoplatného 22.09.2014, ktorým podľa § 222 ods. 4 Tr. zákona, mu bol uložený úhrnný a súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 30 mesiacov s určením skúšobnej doby 36 mesiacov a uložením probačného dohľadu za súčasného uloženia mu príkazu podrobiť sa sociálnemu výcviku, či výchovnému programu v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por., súd ukladá obžalovanému povinnosť nahradiť poškodenej spoločnosti ČSOB Leasing, a.s. so sídlom Panónska cesta 11, 852 01 Bratislava, IČO: 35 704 713, škodu vo výške 146.415,60 €.

Z pomerne rozsiahleho odôvodnenia tohto rozsudku (str. 3 až 15) vyplýva, ktoré dôkazy okresný súd vykonal, ako ich vyhodnotil a ako právne kvalifikoval zistené konanie obžalovaného.

Obžalovaný v podstate pripúšťal, že sa dopúšťal podvodného konania, avšak takto konal pod nátlakom svedkov D. P. a B. Q. v rámci tzv. výpalného.

Z vykonaného dokazovania okresnému súdu však vyplynulo, že obhajoba obžalovaného, že by konal pod nátlakom menovaných svedkov, nie je opodstatnená, a to z viacerých dôvodov (najmä okolnosti poskytnutých pôžičiek obžalovanému zo strany svedkov D. P. a B. Q.; tvrdenia svedkyne A. U.; negatívne vyjadrenia svedkov D. P. a B. Q. ohľadne ich nátlaku na obžalovaného; nedostatočná presvedčivosť tvrdení otca obžalovaného - G. F., ktorý potvrdzoval obranu obžalovaného o jeho vydieraní; použitie získaných finančných prostriedkov obžalovaným najmä pre vlastnú potrebu; neriešenie údajného vydierania voči obžalovanému resp. jeho otcovi G. F., a to či už obžalovaným alebo jeho otcom prostredníctvom príslušných policajných orgánov).

Zistené konanie obžalovaného potom okresný súd právne posúdil ako obzvlášť závažný zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, 4 písm. a) Tr. zák., pretože na škodu cudzieho majetku seba obohatil tým, že uviedol iného do omylu a spôsobil tak na cudzom majetku škodu veľkého rozsahu.

Pri ukladaní a výmere trestu prvostupňový súd konštatoval, že obžalovanému nič nepoľahčuje a ani nepriťažuje. V minulosti sa dostal dvakrát do rozporu s Trestným zákonom (konania Okresného súdu Zvolen sp. zn. 2T/142/2013 a 3T/26/2014), pričom v tomto prípade je potrebné mu ukladať súhrnný trest, a to vo vzťahu k rozsudku Okresného súdu Zvolen sp. zn. 3T/26/2014 z 22.09.2014, ktorým bol právoplatne uznaný vinným z obzvlášť závažného zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, 4 Tr. zák., za čo bol odsúdený k trestu odňatia slobody s podmienečným odkladom jeho výkonu.

V tomto prípade prichádzala do úvahy aplikácia tzv. asperačnej zásady v zmysle § 41 ods. 2 Tr. zák., s aplikáciou trestnej sadzby odňatia slobody 10 rokov až 16 rokov a 8 mesiacov. Keďže okresný súd mal za to, že obžalovanému postačuje uloženie súhrnného trestu odňatia slobody na dolnej hranici aplikovanej trestnej sadzby, bol mu uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 10 rokov nepodmienečne.

Hoci by mal byť obžalovaný ako páchatel' obzvlášť závažného zločinu zaradený v zmysle § 48 ods. 3 písm. b) Tr. zák. pre výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia, prvostupňový súd usúdil, že s poukazom na závažnosť trestného činu, ako aj mieru narušenia obžalovaného, bude jeho náprava lepšie zabezpečená v ústave na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia (§ 48 ods. 4 Tr. zák.).

Ako páchatel'ovi obzvlášť závažného zločinu bol obžalovanému v zmysle § 76 ods. 1 Tr. zák., s poukazom na § 78 ods. 1 Tr. zák. uložený aj ochranný dohľad na dobu 3 rokov.

Napokon okresný súd zaviazal obžalovaného aj k úhrade spôsobenej škody poškodenej strany vo výške 146.415,60 Eur, lebo poškodená strana si škodu riadne a včas uplatnila ako aj vyčíslila.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie obžalovaný J. F., ktoré prostredníctvom svojho obhajcu aj písomne odôvodnil a navrhol, aby bol napadnutý rozsudok zrušený a vec vrátená okresnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie (prípadne aby krajský súd vo veci sám rozhodol).

Obhajoba namietala najmä nedodržanie obvyklej miery opatrnosti poškodeného v súkromno - právnych vzťahoch, pričom zdôraznila predovšetkým to, že: svedkyňa A. U., zamestnankyňa poškodenej organizácie, neoverila viaceré relevantné skutočnosti (napr. či dodávateľ stroja aj reálne existuje, uspokojila sa len s tvrdením obžalovaného, že stroj sa nachádza v Českej republike, nebola preverená existencia vlastníckeho práva spoločnosti TIMB, s.r.o. k štiepkovaču, nebolo preverené, či spoločnosť TIMB, s.r.o. uhradila kúpnu cenu za štiepkovač svojmu dodávateľovi a pod.); z viacerých rozhodnutí Najvyššieho súdu Českej republiky ako aj Slovenskej republiky možno vyvodíť, že trestným postihom nie je možné nahradiť inštitúty iných právnych odvetví, ktoré sú určené na ochranu majetkových práv a záujmov (napr. uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 11Tdo 1121/2012 zo 14.03.2013 a rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Tdo 15/2014 z 03.12.2014); argumentom a contrario možno jednoznačne dôjsť k záveru, že pokiaľ je poškodený obchodnou spoločnosťou poskytujúcou finančné služby formou leasingu, resp. spätného leasingu a pod., ktorý predmet podnikania je jeho hlavnou ekonomickou činnosťou, má k tomu vybudovaný potrebný personálny aparát, je vždy potrebné posudzovať obvyklú mieru opatrnosti poškodeného ako účastníka súkromno - právneho vzťahu; pokiaľ poškodený rezignuje na prieskumnú povinnosť (preskúma tvrdenia inej osoby), nemôže sa dovoliavať ochrany svojich majetkových práv prostredníctvom trestného postihu druhého účastníka súkromno - právneho vzťahu.

K odvolaniu obžalovaného sa podaním z 24.11.2017 vyjadrila poškodená spoločnosť ČSOB Leasing, a.s. Bratislava, ktorá namietala argumentáciu obžalovaného v odvolaní o nevyužití potrebnej opatrnosti zo strany poškodeného, pričom okrem iného argumentuje aj uznesením Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 5Tdo 1256/2003, podľa ktorého o podvodné konanie ide aj v prípade, ak poškodený je schopný preveriť si skutočný stav rozhodných okolností, avšak je ovplyvnený pôsobením páchatel'a vo forme podania nepravdivých informácií alebo zamlčania podstatných informácií, tak že si ich v dôsledku páchatel'ovho konania neoverí buď vôbec alebo neučiní tak včas.

Na základe podaného odvolania obžalovaným preskúmal krajský súd podľa § 317 ods. 1 Tr. por. napadnutý rozsudok ako aj konanie mu predchádzajúce. Po takomto prieskume dospel k právnomu názoru, že skutkové zistenia, ako aj právna kvalifikácia obžalovaného sú akceptovateľné a tak isto je akceptovateľný aj súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 10 rokov, so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. Keďže však nie je celkom akceptovateľná aplikácia § 42 ods. 2 Tr. zák. v napadnutom rozsudku (zrušenie predchádzajúceho rozsudku vo výroku o treste, ako aj v nadväzujúcich výrokoch), ako aj vo výroku o náhrade škody, došlo k zrušeniu označených výrokov a k náprave spôsobom uvedeným vo výroku tohto rozsudku krajského súdu.

Pokiaľ ide o skutkové zistenia a právnu kvalifikáciu konania obžalovaného, treba poznamenať, že okresný súd vykonal vo veci všetky dostupné relevantné dôkazy, tieto aj náležitým spôsobom vyhodnotil a svoju argumentáciu presvedčivo rozviedol v odôvodnení napadnutého rozsudku, na čo treba v podrobnostiach odkázať.

Pre vyvrátenie obhajoby obžalovaného, o donútení k trestnej činnosti zo strany svedkov P. a Q., náležite svedčí aj záverečná reč prokurátora na hlavnom pojednávaní dňa 26.05.2017 (založená v

spise na č. I. 628 - 630), z ktorej okrem iného vyplýva, že získané financie z predmetnej transakcie boli obžalovaným použité predovšetkým pre potreby obžalovaného a jeho blízkych príbuzných (úhrada dlhu rodičov obžalovaného, autoúver, úhrada v prospech exekútora a pod.), čo tiež odporuje obhajobe obžalovaného, že v podstate všetky financie získané na úkor poškodenej organizácie mal odovzdať menovaným osobám.

Zistené konanie obžalovaného bolo správne právne kvalifikované ako obzvlášť závažný zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, 4 písm. a) Tr. zák., pretože na škodu cudzieho majetku sa obohatil tým, že iného uviedol do omylu a spôsobil tak na cudzom majetku škodu veľkého rozsahu.

Hoci možno sčasti pripustiť, že poškodená strana v tomto prípade nezachovala tiež náležitú mieru opatrnosti, táto skutočnosť však nemôže zbavovať obžalovaného trestnej zodpovednosti, pretože svojím podvodným konaním rozhodným spôsobom prispel k uskutočneniu tohto obzvlášť závažného zločinu podvodu.

Z odpisu z registra trestov obžalovaného, ako aj z pripojených spisov vyplýva okrem iného to, že za skutok spáchaný v roku 2008 a právne kvalifikovaný ako zločin sprenevery podľa § 213 ods. 1, 3 Tr. zák. bol rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 2T/142/2013 z 25.10.2013 postihnutý trestom odňatia slobody s podmieneným odkladom jeho výkonu.

Keďže v mesiaci marec 2013 sa dopustil zločinu podvodu podľa § 222 ods. 1, 4 Tr. zák., rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 3T/26/2014 z 22.09.2014 bol postihnutý najmä trestom odňatia slobody s podmieneným odkladom jeho výkonu, pričom tento trest je súhrnný, za súčasného zrušenia výroku o treste (a nadväzujúcich výrokov) rozsudku Okresného súdu Zvolen sp. zn. 2T/142/2013 z 25.10.2013.

Keďže aj teraz prejednávaného zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, 4 písm. a) Tr. zák. sa dopustil obžalovaný v júni 2013, čiže pred vyhlásením rozsudku Okresného súdu Zvolen sp. zn. 2T/142/2013 z 25.10.2013, to znamená, že ako zločin sprenevery podľa § 213 ods. 1, 3 Tr. zák. (konanie Okresného súdu Zvolen sp. zn. 2T/142/2013), tak aj zločin podvodu podľa § 222 ods. 1, 4 Tr. zák. (konanie Okresného súdu Zvolen sp. zn. 3T/26/2014), a tiež teraz prejednávaný zločin podvodu podľa § 222 ods. 1, 4 písm. a) Tr. zák. sú spáchané pred vyhlásením rozsudku Okresného súdu Zvolen sp. zn. 2T/142/2013 z 25.10.2013, a teda všetky tri zločiny sú v súbehu a je potrebné za všetky tri ukladať teraz súhrnný trest.

Z uvedeného vyplýva, že pri ukladaní súhrnného trestu v tomto prípade je potrebné zrušiť vo výroku o treste (a v nadväzujúcich výrokoch) nielen rozsudok Okresného súdu Zvolen sp. zn. 3T/26/2014 z 22.09.2014, ale aj rozsudok Okresného súdu Zvolen sp. zn. 2T/142/2013 z 25.10.2013.

Táto náprava bola potom vykonaná aplikáciou § 42 ods. 2 Tr. zák. spôsobom uvedeným vo výroku tohto rozsudku krajského súdu.

Napadnutým rozsudkom okresný súd zaviazal obžalovaného k úhrade spôsobenej škody poškodenej strane v sume 146.415,60 Eur.

V zápisnici z hlavného pojednávania dňa 21.09.2016 je však okrem iného uvedené: „Splnomocnenec poškodeného T. L. C. v spojitosti s odročujúcim uznesením ohľadom minulého HP krátkou cestou súdu do spisu zakladá fotokópiu zmenkového platobného rozkazu OS Bratislava V. č. k. 1Zm54/14, z ktorého vyplýva, že tento platobný rozkaz bol vydaný na 146.415,60 Eur s príslušenstvom. Tento zmenkový platobný rozkaz je právoplatný, v súčasnej dobe prebieha exekučné konanie. T. L. C. uvádza: v tomto TK si v zmysle vyššie uvedeného škodu neuplatňujeme“.

V spise je na č. I. 607a založený aj zmenkový platobný rozkaz, o ktorom splnomocnenec poškodeného T. L. C. hovoril.

Z uvedeného dôvodu preto nebolo opodstatnené, aby bol obžalovaný v trestnom konaní zaviazaný uhradiť poškodenej strane už uvedenú sumu, keďže o nároku poškodeného už bolo právoplatne rozhodnuté v inom konaní a ohľadne tohto nároku má už aj prebiehať exekučné konanie.

Preto krajský súd zrušil podľa § 321 ods. 1 písm. d) Tr. por. (porušené ustanovenie Trestného zákona) aj výrok napadnutého rozsudku o náhrade škody.

Z vyššie uvedených dôvodov bolo preto rozhodnuté spôsobom uvedeným vo výroku tohto rozsudku krajského súdu, keď došlo k náprave ohľadne výrokov o použití § 42 ods. 2 Tr. zák., ako aj výroku o náhrade škody, pričom v ostatných častiach zostal napadnutý rozsudok nedotknutý.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.